Eiropas Parlaments
2019-2024

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

2022/0402(CNS)

28.9.2023

ATZINUMS

Sniegusi Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja

Juridiskajai komitejai

par priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un publisku aktu akceptēšanu vecāku stāvokļa lietās un par Eiropas vecāku stāvokļa apliecības izveidi
(COM(2022)695 final – C9-0002/2023 – 2022/0402(CNS))

Atzinuma sagatavotājs: *Robert Biedroń*

PA_Legam

ĪSS PAMATOJUMS

Komisija 2022. gada 8. decembrī Padomei iesniedza priekšlikumu Padomes regulai par jurisdikciju, piemērojamiem tiesību aktiem, nolēmumu atzīšanu un publisku aktu akceptēšanu vecāku stāvokļa lietās un par Eiropas vecāku stāvokļa apliecības izveidi (2022/0402 (CNS)). Padome 2023. gada 9. janvārī nolēma par šo priekšlikumu apspriesties ar Eiropas Parlamentu (COM(2022) 695 final).

Priekšlikuma mērķis ir stiprināt to bērna pamattiesību un citu tiesību aizsardzību pārrobežu situācijās, kuras ietver tiesības uz identitāti, nediskrimināciju un privāto un ģimenes dzīvi, mantošanas tiesības un tiesības uz uzturlīdzekļiem citā dalībvalstī, par galveno apsvērumu atzīstot bērna intereses.

Lai risinātu problēmas, kas saistītas ar vecāku stāvokļa atzīšanu visiem nolūkiem, un novērstu nepilnības Savienības tiesību aktos, Komisija ierosina pieņemt Savienības noteikumus par starptautisko jurisdikciju attiecībā uz vecāku stāvokli (nosakot, kuras dalībvalstu tiesas ir kompetentas izskatīt vecāku stāvokļa lietas, tostarp konstatēt vecāku stāvokli pārrobežu situācijās) un piemērojamos tiesību aktus (nosakot, kuri valsts tiesību akti būtu jāpiemēro vecāku stāvokļa jautājumos pārrobežu situācijās, arī vecāku stāvokļa konstatēšanai), lai pēc tam atvieglotu vienā dalībvalstī konstatēta vecāku stāvokļa atzīšanu citā dalībvalstī. Komisija arī ierosina izveidot Eiropas vecāku stāvokļa apliecību, kuru bērni (vai viņu likumīgie pārstāvji) varētu pieprasīt un izmantot, lai citā dalībvalstī sniegtu pierādījumus par vecāku stāvokli.

Ņemot vērā iepriekš minētos mērķus, kā arī daudzos šķēršļus un pastāvošās nepilnības Savienības tiesību aktos, Eiropas Parlamenta Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejai ir jānodrošina, ka šī atzīšana un dzimumu līdztiesība tiek pienācīgi iekļauta gaidāmajā regulā.

Šai regulai būtu jānodrošina, ka pārrobežu situācijās bērni izmanto savas tiesības un saglabā savu juridisko statusu neatkarīgi no ģimenes stāvokļa un bez diskriminācijas, kas vērsta it sevišķi pret sievietēm un viendzimuma pāriem vai ir pretrunā bērnu interesēm.
Tas, ka dalībvalsts neatzīst vecāku stāvokli, kas reģistrēts citā dalībvalstī, jo īpaši ietekmē varavīksnes ģimenes (LGBTIQ+ ģimenes), kā arī citādas ģimenes, kas neatbilst nukleārās ģimenes modelim.

Turklāt ir jāuzsver, ka ES dalībvalstīm ir jāatzīst izcelšanās saikne, lai ļautu bērnam bez šķēršļiem ar katru no abiem vecākiem īstenot savas Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) 21. panta 1. punktā garantētās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, un šī līguma piemērošana ir būtiska, lai nodrošinātu dzimumu līdztiesību.

Saskaņā ar Komisijas priekšlikumu vecāku stāvokļa atzīšanas atteikuma iemeslu saraksts ir izsmeļošs, cita starpā minot sabiedriskās kārtības (*ordre public*) apsvērumus; šajā sakarībā to piemēro tiesas un citas dalībvalstu kompetentās iestādes, pilnībā ievērojot, īstenojot un aizsargājot Hartā izklāstītās pamattiesības un principus, jo īpaši tās 21. pantu par diskriminācijas aizliegumu. Tāpēc kompetentajām iestādēm nevajadzētu būt iespējai piemērot sabiedriskās kārtības izņēmumu, lai diskriminētu sievietes un viendzimuma pārus, un tam

vienmēr ir jāatbilst bērna interesēm un jāveicina to ievērošana**.**

Lai panāktu dzimumu līdztiesību Eiropā un novērstu strukturālo nevienlīdzību, ir vajadzīga ne tikai ES iestāžu, politikas veidotāju un NVO, bet arī dalībvalstu stingra apņemšanās.

GROZĪJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Juridisko komiteju ņemt vērā turpmāk minēto.

Grozījums Nr. 1
Regulas priekšlikums
4.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(4a) Sabiedriskā kārtība šīs regulas nozīmē ir jāinterpretē šauri saskaņā ar EST judikatūru. Tiesa spriedumā par lietu C-490/20 atkārtoti pauda viedokli, ka ""sabiedriskās kārtības" jēdziens kā attaisnojums atkāpei no pamatbrīvības ir jāinterpretē šauri, lai tā piemērošanas jomu nevarētu vienpusēji noteikt katra dalībvalsts atsevišķi bez Savienības iestāžu kontroles."

Grozījums Nr. 2

Regulas priekšlikums
11. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(11) Bērniem no vecāku stāvokļa izriet vairākas tiesības, ieskaitot tiesības uz identitāti, vārdu, valstspiederību (ja to reglamentē ius sanguinis), vecāku aizgādība un saskarsmes tiesības, tiesības uz uzturlīdzekļiem, mantošanas tiesības un tiesības būt vecāku likumīgi pārstāvētiem. Vienā dalībvalstī konstatēta vecāku stāvokļa neatzīšana citā dalībvalstī var būtiski negatīvi ietekmēt bērnu pamattiesības un tiesības, kas viņiem izriet no valsts tiesību aktiem. Tas var mudināt	(11) Bērniem no vecāku stāvokļa izriet vairākas tiesības, ieskaitot tiesības uz identitāti, vārdu, valstspiederību (ja to reglamentē ius sanguinis), vecāku aizgādība un saskarsmes tiesības, tiesības uz uzturlīdzekļiem, mantošanas tiesības un tiesības būt vecāku likumīgi pārstāvētiem. Vienā dalībvalstī konstatēta vecāku stāvokļa neatzīšana citā dalībvalstī var būtiski negatīvi ietekmēt bērnu pamattiesības un tiesības, kas viņiem izriet no valsts tiesību aktiem. Tas var mudināt

ģimenes sākt tiesāšanos, lai panāktu, ka viņu bērna vecāku stāvoklis tiek atzīts citā dalībvalstī, lai gan šādai procedūrai ir neskaidrs iznākums un prasa daudz laika un izmaksu gan ģimenēm, gan dalībvalstu tiesu sistēmām. Galu galā ģimenes var tikt atturētas izmantot savas brīvas pārvietošanās tiesības aiz bailēm, ka viņu bērna vecāku stāvoklis citā dalībvalstī netiks atzīts to tiesību nolūkiem, kas izriet no valsts tiesību aktiem.

ģimenes sākt tiesāšanos, lai panāktu, ka viņu bērna vecāku stāvoklis tiek atzīts citā dalībvalstī, lai gan šādai procedūrai ir neskaidrs iznākums un prasa daudz laika un izmaksu gan ģimenēm, gan dalībvalstu tiesu sistēmām. Galu galā ģimenes var tikt atturētas izmantot savas brīvas pārvietošanās tiesības aiz bailēm, ka viņu bērna vecāku stāvoklis citā dalībvalstī netiks atzīts to tiesību nolūkiem, kas izriet no valsts tiesību aktiem. ***Ja ģimenes netiek iekļautas sistēmā, uz kuras balstās sabiedrība, tiek diskriminēti bērni un viņu ģimenes: ir jāievēro viņu tiesības uz drošību un cieņu. Liegt noteiktām ģimenēm tiesības pastāvēt, nozīmē liegt tām cilvēka cieņu, un tas ir pretrunā mūsu Eiropas vērtībām un dzimumu līdztiesības veicināšanai. Tas, ka dalībvalsts neatzīst vecāku stāvokli, kas reģistrēts citā dalībvalstī, jo īpaši ietekmē varavīksnes ģimenes (LGBTIQ+ ģimenes), kā arī citās ģimenes, kas neatbilst nukleārās ģimenes modelim. Tas sevišķi attiecas uz gadījumiem, kad starp vecākiem un bērnu nav bioloģiskas saiknes. Šai regulai būtu jānodrošina, ka pārrobežu situācijās bērni izmanto savas tiesības un saglabā savu juridisko statusu neatkarīgi no ģimenes stāvokļa un bez diskriminācijas.***

Grozījums Nr. 3

Regulas priekšlikums
14. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(14) Saskaņā ar LESD 21. pantu un ar to saistītajiem sekundārajiem tiesību aktiem, kā tos interpretējusi Tiesa, dalībvalsts nacionālās identitātes ievērošana LES 4. panta 2. punkta ietvaros un dalībvalsts sabiedriskā kārtība nevar kalpot par pamatojumu, lai atteiktu izcelšanās saiknes atzīšanu starp bērniem un viņu viendzimuma vecākiem to tiesību	(14) Saskaņā ar LESD 21. pantu un ar to saistītajiem sekundārajiem tiesību aktiem, kā tos interpretējusi Tiesa, dalībvalsts nacionālās identitātes ievērošana LES 4. panta 2. punkta ietvaros un dalībvalsts sabiedriskā kārtība nevar kalpot par pamatojumu, lai atteiktu izcelšanās saiknes atzīšanu starp bērniem un viņu viendzimuma vecākiem to tiesību

īstenošanai, kas bērnam izriet no Savienības tiesību aktiem. Turklāt, lai īstenotu šādas tiesības, pierādījumus par vecāku stāvokli var iesniegt jebkādiem līdzekļiem[52]. Tāpēc dalībvalstij nav tiesību prasīt, lai persona uzrādītu vai nu šajā regulā paredzētus apliecinājumus, kas pievienoti tiesas nolēmumam, vai publisku aktu par vecāku stāvokli, vai arī ar šo regulu izveidoto Eiropas vecāku stāvokļa apliecību, ja persona saistībā ar brīvas pārvietošanās tiesību izmantošanu atsaucas uz tiesībām, kas bērnam izriet no Savienības tiesību aktiem. Tomēr tam nevajadzētu liegt personai izvēlēties šādos gadījumos uzrādīt arī šajā regulā paredzēto attiecīgo apliecinājumu vai Eiropas vecāku stāvokļa apliecību. Lai nodrošinātu Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu informēšanu par to, ka šī regula neskar bērna tiesības, kas izriet no Savienības tiesību aktiem, šīs regulas pielikumā iekļautajās apliecinājumu un Eiropas vecāku stāvokļa apliecības veidlapās būtu jāiekļauj paziņojums, kurā norādīts, ka attiecīgais apliecinājums vai Eiropas vecāku stāvokļa apliecība neietekmē tiesības, kas bērnam izriet no Savienības tiesību aktiem, jo īpaši tiesības, kuras bērnam ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par brīvu pārvietošanos, un ka pierādījumus par izcelšanās saikni šādu tiesību īstenošanai var iesniegt jebkādiem līdzekļiem.

[52] Tiesas 2002. gada 25. jūlija spriedums C-459/99 MRAX, ECLI:EU:C:2002:461, 61. un 62. punktu; 2005. gada 17. februāra spriedums C-215/03 Oulane, ECLI:EU:C:2005:95, 23.–26. punkts.

īstenošanai, kas bērnam izriet no Savienības tiesību aktiem. ***Atteikums nekad nedrīkst būt pretrunā bērna interesēm, un bērna intereses vienmēr ir jāievēro. Bērna intereses nekādā gadījumā nedrīkst izmantot kā attaisnojumu atteikumam, pamatojoties uz vecāku dzimumu***. Turklāt, lai īstenotu šādas tiesības, pierādījumus par vecāku stāvokli var iesniegt jebkādiem līdzekļiem[52]. Tāpēc dalībvalstij nav tiesību prasīt, lai persona uzrādītu vai nu šajā regulā paredzētus apliecinājumus, kas pievienoti tiesas nolēmumam, vai publisku aktu par vecāku stāvokli, vai arī ar šo regulu izveidoto Eiropas vecāku stāvokļa apliecību, ja persona saistībā ar brīvas pārvietošanās tiesību izmantošanu atsaucas uz tiesībām, kas bērnam izriet no Savienības tiesību aktiem. Tomēr tam nevajadzētu liegt personai izvēlēties šādos gadījumos uzrādīt arī šajā regulā paredzēto attiecīgo apliecinājumu vai Eiropas vecāku stāvokļa apliecību. Lai nodrošinātu Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu informēšanu par to, ka šī regula neskar bērna tiesības, kas izriet no Savienības tiesību aktiem, šīs regulas pielikumā iekļautajās apliecinājumu un Eiropas vecāku stāvokļa apliecības veidlapās būtu jāiekļauj paziņojums, kurā norādīts, ka attiecīgais apliecinājums vai Eiropas vecāku stāvokļa apliecība neietekmē tiesības, kas bērnam izriet no Savienības tiesību aktiem, jo īpaši tiesības, kuras bērnam ir saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par brīvu pārvietošanos, un ka pierādījumus par izcelšanās saikni šādu tiesību īstenošanai var iesniegt jebkādiem līdzekļiem.

[52] Tiesas 2002. gada 25. jūlija spriedums C-459/99 MRAX, ECLI:EU:C:2002:461, 61. un 62. punktu; 2005. gada 17. februāra spriedums C-215/03 Oulane, ECLI:EU:C:2005:95, 23.–26. punkts.

Grozījums Nr. 4

Regulas priekšlikums
36. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(36) Lai atvieglotu tiesas nolēmumu un publisku aktu atzīšanu vecāku stāvokļa lietās, šajā regulā būtu jāizklāsta vienoti jurisdikcijas noteikumi par vecāku stāvokļa konstatēšanu ar pārrobežu elementu. Šajā regulā būtu arī jāprecizē par 18 gadiem jaunāku bērnu tiesības saņemt iespēju paust savu viedokli tiesvedībā, kas attiecas uz viņiem.	(36) Lai atvieglotu tiesas nolēmumu un publisku aktu atzīšanu vecāku stāvokļa lietās, šajā regulā būtu jāizklāsta vienoti jurisdikcijas noteikumi par vecāku stāvokļa konstatēšanu ar pārrobežu elementu. Šajā regulā būtu arī jāprecizē par 18 gadiem jaunāku bērnu tiesības saņemt iespēju paust savu viedokli tiesvedībā, kas attiecas uz viņiem***, kā noteikts Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par bērna tiesībām 12. pantā***.

Grozījums Nr. 5

Regulas priekšlikums
42. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(42) Ja jurisdikciju nevar noteikt, pamatojoties uz parastajiem alternatīvajiem jurisdikcijas pamatiem, tad jurisdikcijai vajadzētu būt tās dalībvalsts tiesām, kurā atrodas bērns. Šim atrašanās noteikumam jo īpaši vajadzētu ļaut dalībvalsts tiesām īstenot jurisdikciju attiecībā uz bērniem, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, tostarp starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem vai saņēmējiem, piemēram, bērniem bēgļiem un bērniem, kas ir starptautiski pārvietoti nekārtību dēļ viņu pastāvīgās dzīvesvietas valstī.	(42) Ja jurisdikciju nevar noteikt, pamatojoties uz parastajiem alternatīvajiem jurisdikcijas pamatiem, tad jurisdikcijai vajadzētu būt tās dalībvalsts tiesām, kurā atrodas bērns. Šim atrašanās noteikumam jo īpaši vajadzētu ļaut dalībvalsts tiesām īstenot jurisdikciju attiecībā uz bērniem, kas ir trešo valstu valstspiederīgie, tostarp starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzējiem vai saņēmējiem, piemēram, bērniem bēgļiem un bērniem, kas ir starptautiski pārvietoti, ***un cilvēku tirdzniecībā cietušām personām*** nekārtību dēļ viņu pastāvīgās dzīvesvietas valstī.

Grozījums Nr. 6

Regulas priekšlikums
49. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(49) Tiesvedībā, kas attiecas uz šajā regulā paredzēto vecāku stāvokļa konstatēšanu, kā pamatprincips būtu jānodrošina reāla un efektīva iespēja, lai par 18 gadiem jaunāki bērni, uz kuriem attiecas minētā tiesvedība un kuri saskaņā ar Tiesas judikatūru spēj formulēt savu viedokli, varēt paust savu viedokli, un, izvērtējot bērna labākās intereses, būtu pienācīgi jāņem vērā šie viedokļi. Šai regulā tomēr būtu jāparedz, ka to, kas bērnu uzklausīs un kā bērns tiks uzklausīts, nosaka dalībvalstis savos valsts tiesību aktos un procedūrā. Turklāt, lai arī tikt uzklausītam paliek bērna tiesības, bērna uzklausīšanai nevajadzētu būt absolūtam pienākumam, tomēr tā būtu jānovērtē, ņemot vērā bērna labākās intereses.	(49) ***Saskaņā ar ANO Konvencijas par bērna tiesībām 12. pantu un Hartas 24. panta 1. punktu visiem bērniem ir tiesības paust savu viedokli, jūtas un vēlmes visos jautājumos, kas viņus skar, kā arī uz to, lai viņu viedoklis tiktu ņemts vērā un uztverts nopietni. Tas nozīmē,*** ka tiesvedībā, kas attiecas uz šajā regulā paredzēto vecāku stāvokļa konstatēšanu, kā pamatprincips būtu jānodrošina reāla un efektīva iespēja, lai par 18 gadiem jaunāki bērni, uz kuriem attiecas minētā tiesvedība un kuri saskaņā ar Tiesas judikatūru spēj formulēt savu viedokli, varēt paust savu viedokli, un, izvērtējot bērna labākās intereses, būtu pienācīgi jāņem vērā šie viedokļi. Šai regulā tomēr būtu jāparedz, ka to, kas bērnu uzklausīs un kā bērns tiks uzklausīts, nosaka dalībvalstis savos valsts tiesību aktos un procedūrā. Turklāt, lai arī tikt uzklausītam paliek bērna tiesības, bērna uzklausīšanai nevajadzētu būt absolūtam pienākumam, tomēr tā būtu jānovērtē, ņemot vērā bērna labākās intereses.

Grozījums Nr. 7

Regulas priekšlikums
56. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(56) Sabiedrības interesēs būtu jādod iespēja dalībvalstu tiesām un citām kompetentajām iestādēm, kas konstatē vecāku stāvokli dalībvalstīs, izņēmuma apstākļos neievērot konkrētus ārvalstu tiesību aktu noteikumus, ja attiecīgā gadījumā šādu noteikumu piemērošana būtu acīmredzami nesaderīga ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrisko kārtību (ordre public). Tomēr tiesām vai citām kompetentajām iestādēm nevajadzētu būt iespējai piemērot šādu sabiedriskās kārtības izņēmumu, lai nepiemērotu citas	(56) Sabiedrības interesēs būtu jādod iespēja dalībvalstu tiesām un citām kompetentajām iestādēm, kas konstatē vecāku stāvokli dalībvalstīs, izņēmuma apstākļos neievērot konkrētus ārvalstu tiesību aktu noteikumus, ja attiecīgā gadījumā šādu noteikumu piemērošana būtu acīmredzami nesaderīga ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrisko kārtību (ordre public). Tomēr tiesām vai citām kompetentajām iestādēm nevajadzētu būt iespējai piemērot šādu sabiedriskās kārtības izņēmumu, lai nepiemērotu citas

valsts tiesību aktus, ja tas būtu pretrunā Hartai, un jo īpaši tās 21. pantam, kas aizliedz diskrimināciju.	valsts tiesību aktus, ja tas būtu pretrunā Hartai, un jo īpaši tās 21. pantam, kas aizliedz diskrimināciju, ***vai pretrunā bērnu interesēm***. ***Uzsver, ka ES dalībvalstīm ir jāatzīst izcelšanās saikne, lai ļautu bērnam bez šķēršļiem ar katru no abiem vecākiem īstenot savas Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD) 21. panta 1. punktā garantētās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, un šī līguma piemērošana ir būtiska, lai nodrošinātu dzimumu līdztiesību. Jo īpaši kompetentajām iestādēm nevajadzētu būt iespējai piemērot sabiedriskās kārtības izņēmumu, lai diskriminētu sievietes un viendzimuma pārus.***

Grozījums Nr. 8

Regulas priekšlikums
60.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(60a) Lai novērstu pārrobežu ģimenēm piemērojamo tiesisko režīmu sadrumstalotību, Komisija sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādā starptautiska nolīguma paraugu, kura pamatā būtu šīs regulas noteikumi un principi un kuru dalībvalstis izmantotu, lai izveidotu divpusējas attiecības ar trešām valstīm, kurās tiktu piemērota vecāku stāvokļa savstarpēja atzīšana.

Grozījums Nr. 9

Regulas priekšlikums
75. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(75) Sabiedrības interešu apsvērumu dēļ būtu jāļauj dalībvalstu tiesām vai citām kompetentajām iestādēm izņēmuma	(75) Sabiedrības interešu apsvērumu dēļ būtu jāļauj dalībvalstu tiesām vai citām kompetentajām iestādēm izņēmuma

apstākļos atteikt tāda tiesas nolēmuma vai publiska akta atzīšanu vai attiecīgā gadījumā akceptēšanu, kas attiecas uz citā dalībvalstī konstatētu vecāku stāvokli, ja konkrētā gadījumā šāda atzīšana vai akceptēšana būtu acīmredzami nesaderīga ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrisko kārtību (ordre public). Tomēr tiesām vai citām kompetentajām iestādēm nevajadzētu būt iespējai atteikt citā dalībvalstī izdotu tiesas nolēmumu vai publisku aktu atzīšanu vai, attiecīgā gadījumā, akceptēšanu, ja tas būtu pretrunā Hartai, un jo īpaši tās 21. pantam, kas aizliedz diskrimināciju.	apstākļos atteikt tāda tiesas nolēmuma vai publiska akta atzīšanu vai attiecīgā gadījumā akceptēšanu, kas attiecas uz citā dalībvalstī konstatētu vecāku stāvokli, ja konkrētā gadījumā šāda atzīšana vai akceptēšana būtu acīmredzami nesaderīga ar attiecīgās dalībvalsts sabiedrisko kārtību (ordre public). Tomēr tiesām vai citām kompetentajām iestādēm nevajadzētu būt iespējai atteikt citā dalībvalstī izdotu tiesas nolēmumu vai publisku aktu atzīšanu vai, attiecīgā gadījumā, akceptēšanu, ja tas būtu pretrunā Hartai, un jo īpaši tās 21. pantam, kas aizliedz diskrimināciju***, jo īpaši pret sievietēm un viendzimuma pāriem, vai pretrunā bērna interesēm***.

Grozījums Nr. 10

Regulas priekšlikums
99.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(99a) Uzsver, ka vecāku neatzīšana var radīt kaitīgas sekas bērniem ģimenēs visā to daudzveidībā, piemēram, liedzot viņiem likumīgu mantojumu, vai tiesības uz to, ka kāds no vecākiem rīkojas kā viņu likumīgais pārstāvis tādās jomās kā medicīniskā aprūpe, bērnu aprūpe un izglītība.

Grozījums Nr. 11

Regulas priekšlikums
99.b apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(99b) Uzsver, ka filiācijas noteikšanas procesā daži ģimeņu veidi nereti atduras pret tiesu sistēmām un attiecīgi izrietošajām juridiskajām izmaksām. Tā kā juridiskā noteiktība attiecībā uz atzīšanu mazinās nopietnas bažas un problēmas, ar kurām saskaras dažas

ģimenes, ceļojot vai pārceļoties uz ES.

Grozījums Nr. 12

Regulas priekšlikums
1. pants – 1. daļa

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
Šajā regulā ir paredzēti kopīgi noteikumi par jurisdikciju un piemērojamiem tiesību aktiem vecāku stāvokļa konstatēšanai dalībvalstī pārrobežu situācijās; kopīgi noteikumi par to, kā dalībvalstī atzīst vai attiecīgā gadījumā akceptē citā dalībvalstī pieņemtus tiesas nolēmumus par vecāku stāvokli un publiskus aktus par vecāku stāvokli, kas sastādīti vai reģistrēti citā dalībvalstī; un ar to tiek izveidota Eiropas vecāku stāvokļa apliecība.	Šajā regulā ir paredzēti kopīgi noteikumi par jurisdikciju un piemērojamiem tiesību aktiem vecāku stāvokļa konstatēšanai dalībvalstī pārrobežu situācijās; kopīgi noteikumi par to, kā dalībvalstī atzīst vai attiecīgā gadījumā akceptē citā dalībvalstī pieņemtus tiesas nolēmumus par vecāku stāvokli un publiskus aktus par vecāku stāvokli, kas sastādīti vai reģistrēti citā dalībvalstī; un ar to tiek izveidota Eiropas vecāku stāvokļa apliecība. ***Šos noteikumus piemēro, neskarot ģimenes specifiku vai veidu vai adopciju, ko dalībvalstī veicis viens vai abi vecāki.***

Grozījums Nr. 13

Regulas priekšlikums
4. pants – 1. daļa – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. "vecāku stāvoklis" ir izcelšanās saikne, kas nostiprināta tiesību aktos. Tas ietver konkrēta vecāka vai vecāku bērna tiesisko stāvokli;	1. "vecāku stāvoklis" ir ***izcelšanās*** saikne, kas nostiprināta tiesību aktos. Tas ietver konkrēta vecāka vai vecāku bērna tiesisko stāvokli; *(Šis grozījums — no "vecāks un bērns" uz „bērns un vecāks" — attiecas uz visu tekstu. Ja tas tiks pieņemts, atbilstošas izmaiņas vajadzēs veikt visā tekstā.)*

Pamatojums

Regulas mērķis ir aizsargāt bērna tiesības, kas izriet no fakta, ka bērnam ir vecāks un vecāka stāvoklis ir noteikts tiesību aktos. Šā grozījuma mērķis ir šo uz bērniem vērsto pieeju atspoguļot labāk.

Grozījums Nr. 14

Regulas priekšlikums
17. pants – 2.a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	2.a Šos noteikumus piemēro, neskarot ģimenes specifiku vai veidu vai adopciju, ko dalībvalstī veicis viens vai abi vecāki.

Grozījums Nr. 15

Regulas priekšlikums
22. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Tiesas un citas dalībvalstu kompetentās iestādes 1. punktu piemēro, ievērojot Hartā, jo īpaši 21. pantā par diskriminācijas aizliegumu, izklāstītās pamattiesības un principus.	2. ***Neatkarīgas*** tiesas un citas dalībvalstu kompetentās iestādes 1. punktu piemēro, ***pilnībā ievērojot Hartā izklāstīto pamattiesību un principu īstenošanu un aizsardzību***, jo īpaši 21. pantu par tiesībām uz nediskrimināciju***, un nekādā gadījumā nedrīkst par attaisnojumu diskriminācijai izmantot vecāku dzimumu. Atteikums nekad nedrīkst būt pretrunā bērna interesēm, un bērna intereses vienmēr ir jāievēro.***

Grozījums Nr. 16

Regulas priekšlikums
31. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(a) ja šāda atzīšana, ņemot vērā bērna intereses, ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā atsaucas uz atzīšanu;	(a) ja šāda atzīšana, ***vienmēr*** ņemot vērā un ***aizsargājot*** bērna ***labākās*** intereses, ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā atsaucas uz atzīšanu;

Grozījums Nr. 17

Regulas priekšlikums
39. pants – 1. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(a) ja šāda atzīšana, ņemot vērā bērna intereses, ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā atsaucas uz atzīšanu;	(a) ja šāda atzīšana, ***vienmēr*** ņemot vērā ***un aizsargājot*** bērna intereses, ir klaji pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā atsaucas uz atzīšanu; ***bērna intereses nekādā gadījumā nedrīkst izmantot kā attaisnojumu atteikumam, kam par iemeslu ir vecāku dzimums.***

Grozījums Nr. 18

Regulas priekšlikums
45. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
2. Tiesas un citas dalībvalstu kompetentās iestādes 1. punktā minēto sabiedrisko kārtību (ordre public) piemēro, ievērojot Hartā, jo īpaši 21. pantā par diskriminācijas aizliegumu, izklāstītās pamattiesības un principus.	2. Tiesas un citas dalībvalstu kompetentās iestādes 1. punktā minēto sabiedrisko kārtību (ordre public) piemēro, ***pilnībā ievērojot Hartā izklāstīto pamattiesību un principu īstenošanu un aizsardzību***, jo īpaši 21. pantu par tiesībām uz nediskrimināciju***, un tādēļ tās ievēro sieviešu un viendzimuma pāru tiesības***. ***Tam vienmēr ir jāatbilst bērna interesēm un jāveicina to ievērošana.***

Grozījums Nr. 19

Regulas priekšlikums
49. pants – 3. punkts – ha apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
	(ha) apliecība ir pieejama visās ES oficiālajās valodās un Braila rakstā, un tā ir sastādīta dzimumiekļaujoši.

Grozījums Nr. 20

Regulas priekšlikums
70. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
1. Līdz [5 gadi no šīs regulas piemērošanas sākuma dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, iekļaujot izvērtējumu par visām konstatētajām praktiskajām problēmām, un to papildina dalībvalstu sniegta informācija. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu.	1. Līdz [***3*** gadi no šīs regulas piemērošanas sākuma dienas] Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs regulas piemērošanu, iekļaujot izvērtējumu par visām konstatētajām praktiskajām problēmām, un to papildina dalībvalstu sniegta informācija. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno leģislatīva akta priekšlikumu.

Grozījums Nr. 21

Regulas priekšlikums
70. pants – 2. punkts – a apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts	*Grozījums*
(a) to atteikuma pieteikumu skaitu, kuri iesniegti saskaņā ar 32. pantu attiecībā uz tiesas nolēmumiem vai publiskiem aktiem, ar ko konstatē vecāku stāvokli ar saistošu juridisku spēku izcelsmes dalībvalstī, un to lietu skaitu, kurās atzīšana atteikta;	(a) to atteikuma pieteikumu skaitu, kuri iesniegti saskaņā ar 32. pantu attiecībā uz tiesas nolēmumiem vai publiskiem aktiem, ar ko konstatē vecāku stāvokli ar saistošu juridisku spēku izcelsmes dalībvalstī, un to lietu skaitu, kurās atzīšana atteikta***, kā arī norādot, uz kāda pamata pieteikums attiecībā uz atzīšanas atteikumu ir sniegts, atbilstoši šīs regulas 31. panta noteikumiem***;

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS PROCEDŪRA

Virsraksts	Jurisdikcija, piemērojamie tiesību akti, nolēmumu atzīšana un publisku aktu akceptēšana vecāku stāvokļa lietās un Eiropas vecāku stāvokļa apliecības izveide
Atsauces	COM(2022)0695 – C9-0002/2023 – 2022/0402(CNS)
Atbildīgā komiteja Datums, kad paziņoja plenārsēdē	JURI 16.1.2023
Atzinumu sniedza Datums, kad paziņoja plenārsēdē	FEMM 16.1.2023
Atzinuma sagatavotājs(-a) Iecelšanas datums	Robert Biedroń 19.9.2023
Aizstātais(-ā) atzinuma sagatavotājs(-a)	Margarita de la Pisa Carrión
Izskatīšana komitejā	26.6.2023 19.7.2023
Pieņemšanas datums	19.9.2023
Galīgais balsojums	+: 26 –: 6 0: 0
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Lina Gálvez Muñoz, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Karen Melchior, Johan Nissinen, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Christine Schneider, Sylwia Spurek
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Abir Al-Sahlani, Silvia Modig, Eleni Stavrou, Hilde Vautmans
Aizstājēji (209. panta 7. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Laura Ballarín Cereza, Martin Hojsík

ATZINUMU SNIEDZOŠĀS KOMITEJAS
GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

26	+
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Christine Schneider, Eleni Stavrou
Renew	Abir Al-Sahlani, Martin Hojsík, Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Pina Picierno, Evelyn Regner
The Left	Silvia Modig, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

6	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Annika Bruna, Maria Veronica Rossi
NI	Lívia Járóka

0	0

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums:
+ : par
- : pret
0 : atturas